

Európa, 29th december 2022

Vyhlásenie k hromadným súdnym procesom s právnikmi v Ankare

Platforma za nezávislé súdnictvo v Turecku vyjadruje svoje znepokojenie a vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby venovalo pozornosť masovým procesom proti právnikom, ktoré prebiehajú v Turecku.

Na 4. až 6. januára 2023 sú naplánované posledné pojednávania v rámci obnoveného procesu na Krajskom odvolacom súde v Ankare (22. trestná komora, spis č.: 2022/311). Toto konanie sa týka 21 členov Ankarskej advokátskej komory, ktoré sa začalo zásahom prokuratúry a policajnou raziou v roku 2016. Predtým, ako kasačný súd v marci 2022 nariadil nový proces, boli obžalovaní odsúdení na prvom stupni a v odvolacom konaní na tresty odňatia slobody v rozsahu od viac ako šiestich rokov do výrazne viac ako ôsmich rokov.¹²

Títo advokáti sú zjavne prenasledovaní len preto, že sú obhajcami osôb, ktoré sú trestne stíhané z dôvodu údajného členstva v teroristickej organizácii.³

Tento posledný vývoj bohužiaľ potvrdzuje trend, na ktorý poukázal už komisár Rady Európy pre ľudské práva v správe za rok 2020 (CommDH(2020)1), v ktorej sa zdôrazňuje čoraz podozrivavejší a nepriateľskejší postoj k právnikom, ktorí zohrávajú aktívnu úlohu obhajcov ľudských práv, a ochromujúci účinok na celú profesiu spôsobený početnými súdnymi konaniami zameranými práve na právnikov, v ktorých boli ako dôkaz uznané činy, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou ich profesie.

V tejto súvislosti pripomíname početné medzinárodné normy, ktoré zdôrazňujú kľúčovú úlohu právnikov pri zabezpečovaní spravodlivosti súdneho systému a všeobecnejšie pri ochrane a obrane ľudských práv, a teda aj – v prípade potreby – pri upozorňovaní na porušovanie týchto práv.

Advokáti musia byť schopní nezávisle plniť svoje povinnosti v rámci svojej profesionálnej povinnosti obhajovať práva a záujmy svojich klientov, a tak prispievať k spravodlivému výkonu spravodlivosti a zachovaniu právneho štátu v demokratickej spoločnosti.

¹ <https://arrestedlawyers.org/2019/03/29/court-sentences-21-lawyers-to-150-years-in-prison/>

² https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/HUMAN_RIGHTS_LETTERS/Turkey_-_Turquie/2019/EN_HRL_20190430_Turkey_Sentencing-of-21-Turkish-lawyers.pdf

³ https://www.hrw.org/report/2019/04/10/lawyers-trial/abusive-prosecutions-and-erosion-fair-trial-rights-turkey#_ftn50, pozri odsek IV v časti "Prípád právnickej štruktúry FETÖ Ankara".

Prenasledovanie advokátov len za to, že sa podieľajú na obhajobe svojich klientov, pričom legítimne profesionálne aktivity sa považujú za usvedčujúci dôkaz, potvrdzuje pokračujúci úpadok právneho štátu v Turecku.

V tomto kontexte, keď už vo všeobecnosti neexistuje nezávislé súdnictvo, ktoré by mohlo zabezpečiť spravodlivé súdne konanie, preto vyjadrujeme hlboké znepokojenie nad tým, že obvinení advokáti nebudú čeliť pojednávaniam, ktoré sú v súlade s minimálnymi procesnými zárukami zakotvenými v článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach (EDLP).

Potvrdzujúc naliehavosť obnovenia právneho štátu a nezávislého súdneho systému, považujeme za nevyhnutné zabezpečiť prítomnosť (medzinárodných) pozorovateľov na nadchádzajúcich pojednaniach, a tak umožniť kontrolu spravodlivosti súdnych procesov a posúdiť, či sa dodržiavajú ľudské práva obvinených.

Edith Zeller

Predseda Asociácie európskych správnych sudcov (AEAJ)

Duro Sessa

Predseda Európskej asociácie sudcov (EAJ)

Tamara Trotman

Predseda Sudcovia pre sudcov

Mariarosaria Guglielmi

Predseda Magistrats Européens pour la Démocratie et les Libertés (MEDEL)